

Załącznik do informacji dziennej z dnia 1987-06-29

dot. ocen wizyty papieża w Polsce w kręgach działaczy opozycyjnych.

W warszawskim środowisku działaczy opozycyjnych nadal komentowana jest pielgrzymka w Polsce papieża Jana Pawła II. Podczas dyskusji w tym gronie formułowane są m.in. następujące opinie:

- po II wojnie światowej rozpoczął się okres swoistej rewizji katolicyzmu polskiego. Charakterystyczną cechą kształtującej się nowej religijności jest położenie akcentu na odpowiedzialność za sprawy społeczne. Współczesna religia wychodzi powoli z dewocji, chce być odpowiedzialna za sprawy narodowe. Staje się coraz dojrzała intelektualnie;
- jednym z elementów uczestnictwa w życiu narodowym jest mecenat nad polskim życiem umysłowym. Winno ono być pluralistyczne, monopol komunistyczny to roszczenie bezprawne. W chwili obecnej w kościele znajdują azyl nie tylko wierzący, ale także wszyscy ci, którzy z różnych względów mają ograniczone możliwości działania twórczego;
- Jan Paweł II przypomniał ludziom, że istnieją narody żyjące w poczuciu, iż "kolana wolno im zginać tylko przed panem Bogiem". Tak być powinno, człowiek nie powinien klękać przed żadną władzą świecką;
- w wypowiedziach papieża często pojawiało się słowo solidarność, w kontekście ogólniejszej refleksji teoretycznej nad zagadnieniami wolności i suwerenności jednostki i narodu;
- zagwarantowanie wolności praw jednostki daje możliwość utrzymania pokoju światowego. Dzięki wizycie papieża naród polski odzyskał poczucie swojej samodzielności i przekonał się, że może sam o sobie stanowić. Papież zbudził społeczeństwo polskie

z paroletniego letargu, dodał mu sił do tego, aby bardziej aktywnie w codziennym życiu dbał o swoje prawa;

- droga do przyszłości wskazana przez papieża to droga porozumienia, w którym oczywiście musi być miejsce dla "Solidarności". Miejscem porozumienia wszystkich Polaków jest Kościół.

Powyższe uogólnione oceny stanowią - zdaniem omawianego środowiska - podstawę do sformułowania szczegółowych zadań dla "opozycji" uwzględniających kierunki dalszego działania wypływające z papieskiego "nauczania", zwłaszcza w zakresie walki o prawa człowieka, pluralizm i samostanowienie narodu.